
SLAVOMIR STANKOV

INTELIGENTNI TUTORSKI SUSTAVI
TEORIJA I PRIMJENA

(VERZIJA 2.0 - LISTOPAD, 2010.)

SPLIT, 2010

Predgovor autora radne verzije teksta

Inteligentni tutorski sustavi – teorija i primjena je knjiga nastala kao rezultat dugogodišnjeg istraživačkog i nastavnog rada autora u području primjene računala u nastavi i procesu učenja i poučavanja. Razdoblje je to u kojem je na načelima sustavnog gledanja, programskog inženjerstva, kibernetičkog modela didaktike te umjetne inteligencije zamišljen, implementiran i primijenjen novi model nastave s računalnim učiteljem nazvan Tutor – Expert System. Tutor – Expert System je nastao u neposrednoj suradnji i zajedničkim radom s brojnim generacijama studenata studijskih grupa matematika i informatika na matičnom fakultetu, studenata učiteljskog studija – sada u okviru Filozofskog fakulteta u Splitu (razdoblje od 1993. do današnjih dana), kao i s većinom kolega sa odjela za Informatiku matičnog fakulteta. Učili smo i radili zajedno u ozračju izvrsne suradnje i međusobnog poštivanja. Stvorili smo zajedno jednu poticajnu platformu za istraživanja u vremenu koje je pred nama.

Knjiga je prvenstveno namijenjena studentima diplomskih i doktorskih studija na onim fakultetima i visokim učilištima na kojima nastavni plan i program obuhvaća interdisciplinarni studij primjene e-učenja i sustava e-učenja. Posebno će poslužiti kao dobra vodilja onima koji se zanimaju i studiraju primjenu umjetne inteligencije u oblikovanju nastavnih sadržaja i analizi postignuća učenika pri učenju i poučavanju koje je isporučeno uz primjenu računala. Područje intelligentnih tutorskih sustava i njihove primjene staro je onoliko koliko je stara primjena računala u nastavi, te se s većim ili manjim intenzitetom razvija od sedamdesetih godina prošlog stoljeća. Područje je toliko intrigantno i za istraživanje zanimljivo koliko je intrigantno i za istraživanje zanimljivo odvijanje nastavnog procesa, a posebno poučavanje po modelu jedan-na-jedan. S tim u vezi, a uz primjenu tehnologičkih otkrića i posebice računala područje je budilo i još uvijek budi i otvara nova polja istraživanja i primjene.

Slavomir Stankov

U Splitu, listopad, 2010.

Organizacija knjige

Knjiga je organizirana u četiri dijela kako slijedi:

- **Prvi dio** – *Uvod*, se sastoji samo od jednog poglavlja u kojem se analizira i razmatra odnos inteligentnih tutorskih sustava i e-učenja.
- **Drugi dio** –*Od strojeva za poučavanje do intelligentnih sustava za potporu nastave*, je organiziran u četiri poglavlja u kojem se analizira razvoj obrazovne i nastavne tehnologije i to od ranih strojeva za učenje pa do intelligentnih sustava za potporu nastavnog procesa.
- **Treći dio** – *Inteligentni Tutorski Sustavi*, je temeljni dio knjige organiziran u šest poglavlja. Prikazan je kako pedagoški tako i tehnički okvir multidisciplinarnog istraživanja, razvoja i oblikovanja intelligentnih tutorskih sustava.
- **Četvrti dio** – *Tutor - Expert System – autorska lјuska za oblikovanje intelligentnih tutorskih sustava*, je primjenski dio knjige organiziran u dva poglavlja. Prikazuje se razvoj, istraživanje, implementacija, primjena i vrednovanje modela TEx-Sys.